

II kwartał 2019

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
II KWARTAŁ 2019 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2019**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Ludność w wieku 15-24 lata	II kw. 2018	VI kw. 2018	II kw. 2019	II kw. 2019 – II kw. 2018 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	116	113	110	-6
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	74	76	74	0
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	42	37	35	-7
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	39	32	33	-6
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	.	5	.	.
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	36,2	32,7	31,8	-4,4 pkt
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	33,6	28,3	30,0	-3,6 pkt
Stopa bezrobocia osób (w %)	x	13,5	x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku:

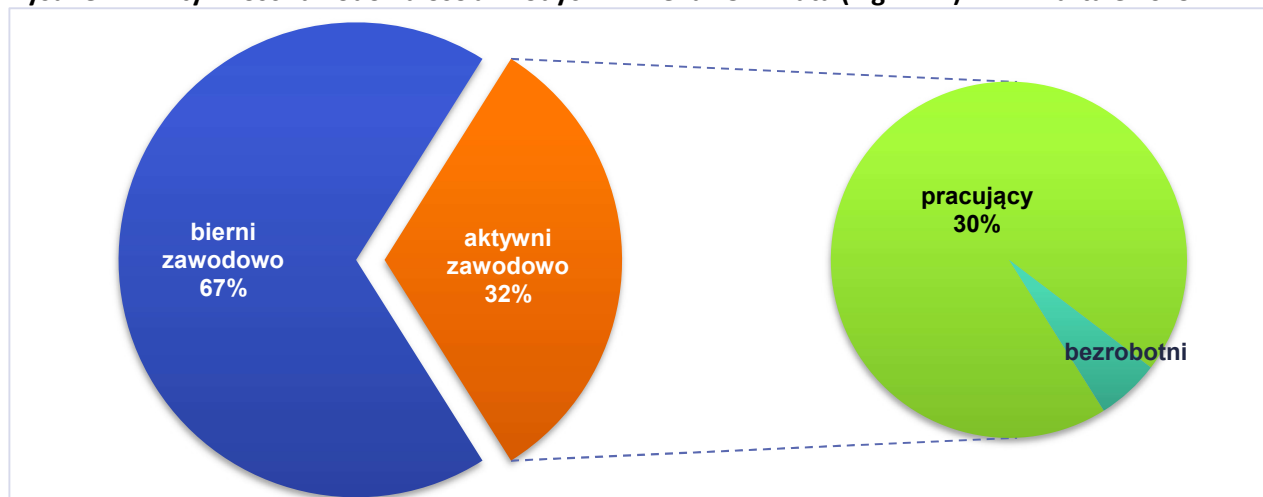
"Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w, II, IV kwartale 2018 r. i II kwartale 2019 r."

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym „.” (kropka).

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy. Spośród 110 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 74 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 35 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracuje 33 tys. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w wieku 15-24 lata pozostała na tym samym poziomie. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy wiekowe aktywnością zawodową, gdyż tylko 31,8% z nich jest aktywnych zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 30,0%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 35-54 lata przekroczył 80%.
- Na przestrzeni roku odnotowano pogorszenie sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do I kwartału 2018 r. współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wiekowej zmniejszył się o 4,4 pp., a wskaźnik zatrudnienia obniżył się o 3,6 pp. Dla porównania: dla ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się o 0,8 pp., a wskaźnik zatrudnienia o 0,9 pp. Natomiast liczba osób bezrobotnych w wieku 15-24 lata spadła poniżej 5 tys.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24 lata (wg BAEL) w II kwartale 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w II kwartale 2019 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2019

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2016-2018 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)			Polska (w %)			UE 28 (w %)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
ogółem	10,3	8,6	7,6	10,5	9,5	8,7	11,6 ^a	10,9	10,5
kobiety	11,4	10,2	9,0	11,1	10,7	10,1	11,9	11,2	10,9
mężczyźni	9,2	*	*	10,0 ^a	8,3	7,3	11,3 ^a	10,7 ^a	10,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT;

* b. danych; ^a zmieniono dane w porównaniu do wcześniej publikowanych.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2018 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (10,5%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (8,7%) była niższa o 1,8 pp. niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (7,6%) niższa o 1,1 pp. niż wskaźnik ogólnopolski. Podobnie jak w skali Europy, większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety; w Polsce wskaźnik NEET dla kobiet był o 2,8 pp. wyższy niż dla młodych mężczyzn (czyli 3,5-krotnie bardziej niż w UE, gdzie odnotowano różnicę o 0,8 pp.).
- W krajach Unii Europejskiej, a także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2018 roku uległ zmniejszeniu (odpowiednio o: 0,4 i 0,8 pp.). W woj. podlaskim wartość tego wskaźnika zmniejszyła się o 1,0 pp.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym (stan w końcu kwartału)

Wyszczególnienie	II kwartał 2018		IV kwartał 2018		II kwartał 2019		II kw. 2019– II kw. 2018 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	36722	100	36786	100	33262	100	-3460	-9,4
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	9973	27,2	10012	27,2	8726	26,2	-1247	-12,5
		100		100		100		
➤ Kobiety	5604	56,2	5651	56,4	5007	57,4	-597	-10,7
➤ Zamieszkali na wsi*	-	-	4617	46,1	-	-	-	-
➤ Z wykształceniem poniżej średniego	3408	34,2	3336	33,3	2959	33,9	-449	-13,2
➤ Z wykształceniem wyższym	1721	17,3	1938	19,4	1407	16,1	-314	-18,2
➤ Bez stażu pracy	3290	33,0	3229	32,3	2734	31,3	-556	-16,9
➤ Długotrwale bezrobotni	4398	44,1	4118	41,1	3652	41,9	-746	-17,0
➤ Osoby niepełnosprawne	234	2,3	236	2,4	208	2,4	-26	-11,1
➤ Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	118	1,2	115	1,1	87	1,0	-31	-26,3
➤ Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	3058	30,7	2954	29,5	2786	31,9	-272	-8,9
➤ Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24 lata)	473	4,7	1125	11,2	6431	4,9	-42	-8,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

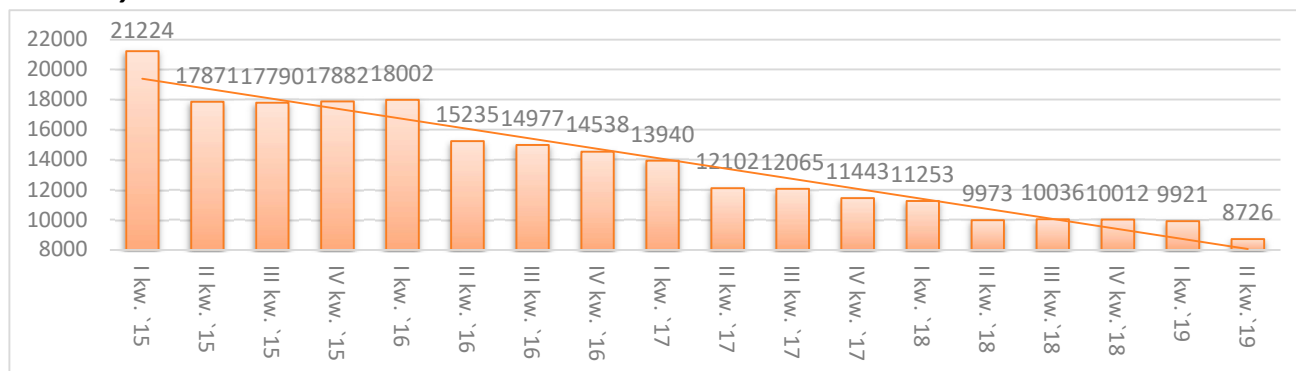
* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu II kwartału 2019 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 8726 osób do 30 roku życia, co stanowiło 26,2% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 1247 osób, tj. o 12,5% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 9,4%).
- W końcu II kwartału 2019 r. bezrobotne młode kobiety były w większości (57,4%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 1,2 pp.
- Niższy poziom wykształcenia (poniżej średniego) reprezentowało 33,9% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu II kwartału 2019 r. i ich procent zmniejszył się na przestrzeni roku o 0,3 punktu. Z kolei osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 16,1% i było to 1,2 pkt. proc. mniej niż w końcu II kwartału 2018 r.

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o pracę. W końcu II kwartału 2019 r. stażu pracy nie posiadało 31,3% młodych osób. Jednak i w tym zakresie sytuacja się poprawia, bowiem odsetek bezrobotnych do 30 roku życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 1,7 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych wyniósł 41,9%. W porównaniu do II kwartału 2018 r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 2,2 pp.
- W końcu II kwartału 2019 r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,4%, a ich udział uległ zwiększeniu w ciągu roku o 0,1 pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił spadek liczby i odsetka osób młodych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. W końcu II kwartału 2019 roku stanowili oni 1,0% młodych bezrobotnych i w porównaniu do II kwartału 2018 r. ich udział zmniejszył się o 0,2 pp.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu II kwartału 2019 r. znalazło się 2,8 tys. takich osób, tj. 31,9% spośród bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu analogicznego okresu ubiegłego roku o 1,2 pp., co koresponduje ze wzrostem udziału bezrobotnych kobiet, które stanowią 91,7% tej kategorii bezrobotnych do 30 roku życia.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu II kwartału 2019 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 431 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (4,9%). W ciągu roku nastąpił wzrost udziału tej grupy o 0,2 pp.

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2015-2019 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie <i>j.m.</i>	II kw. 2018		IV kw. 2018		II kw. 2019		II kw. 2019– II kw. 2018 (+/-)	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	6072	100	5720	100,0	5137	100	-935	-15,4
• z powodu podjęcia pracy	3156	52,0	3389	59,2	2560	49,8	-596	-18,9
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	1491	24,6	909	15,9	1296	25,2	-195	-13,1
➤ Praca subsydiowana, z tego w ramach:	681	11,2	547	9,6	597	11,6	-84	-12,3
➤ prac interwencyjnych	155	2,6	58	1,0	144	2,8	-11	-7,1
➤ robót publicznych	45	0,7	49	0,9	57	1,1	+12	+26,7
➤ środków na działalność gospodarczą	188	3,1	109	1,9	185	3,6	-3	-1,6
➤ refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	73	1,2	87	1,5	60	1,2	-13	-17,8
➤ bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	70	1,2	133	2,3	96	1,9	+26	+37,1
➤ bonu zatrudnieniowego	10	0,2	6	0,1	1	0,0	-9	-90,0
➤ inne	140	2,3	105	1,8	54	1,1	-86	-61,4
➤ Szkolenia	114	1,9	55	1,0	76	1,5	-38	-33,3
w tym w ramach bonu szkoleniowego	54	0,9	19	0,3	45	0,9	-9	-16,7
➤ Stáže u pracodawcy	677	11,1	303	5,3	614	12,0	-63	-9,3
w tym w ramach bonu stażowego	28	0,5	0	0,0	26	0,5	-2	-7,1
➤ Przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0	0,0	3	0,1	3	x
➤ Prace społecznie użyteczne	19	0,3	4	0,1	6	0,1	-13	-68,4
w tym w ramach PAI	4	0,1	0	0,0	0	0,0	-4	-100,0

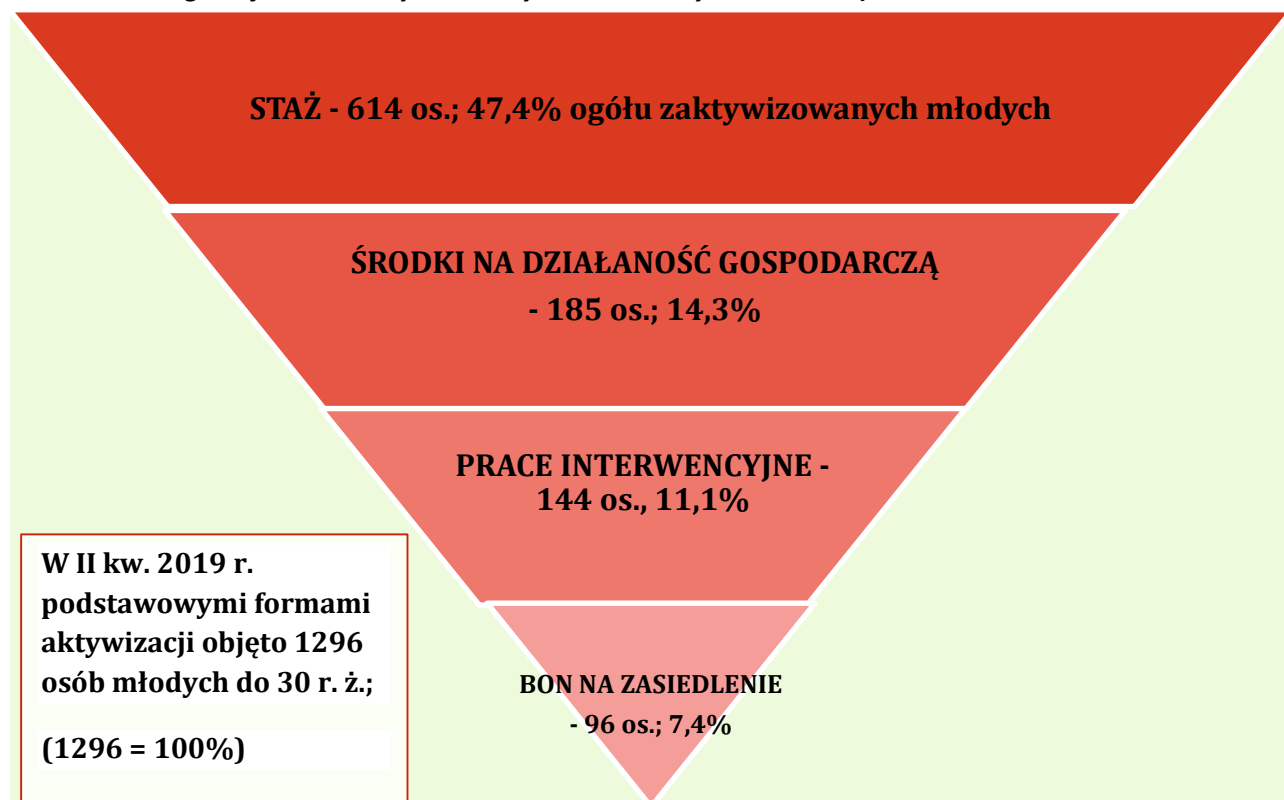
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

x oznacza niemożliwą prezentację zmiany procentowej

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Młodzi bezrobotni, do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w II kwartale 2019 r. (5137 osób), stanowili znaczny odsetek 38,1% spośród ogółu bezrobotnych (13466).
- Wraz ze spadkiem liczebności zarejestrowanych bezrobotnych zmniejsza się liczba osób korzystających z form aktywizacji oferowanych przez powiatowe urzędy pracy (roboty publiczne, dofinansowywanie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne). Bezrobotni do 30 roku życia, którzy skorzystali z ww. subsydiów w II kwartale 2019 r., stanowili 11,6% wszystkich bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji PUP z tej grupy wiekowej. W ramach prac subsydiowanych najwięcej osób młodych skorzystało ze środków na podjęcie działalności gospodarczej - 185 osób (o 3 osoby mniej niż przed rokiem), do prac interwencyjnych zostały skierowane 144 osoby (o 11 osób mniej niż w II kwartale 2018 r.), a pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie podjęło 96 osób (o 26 więcej niż w II kwartale 2018 r.). Poza tym 89 bezrobotnych do 30 roku życia podjęło się prowadzenia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych (o 8 więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).
- Ponadto 57 młodych bezrobotnych zostało skierowanych do robót publicznych (o 12 osób więcej niż w II kwartale 2018 r.), a 60 młodych bezrobotnych skorzystało z oferowanej pracodawcom refundacji kosztów zatrudnienia (o 13 osób mniej niż przed rokiem).
- Obok prac subsydiowanych popularną formą aktywizacji osób młodych są staże; z tej formy pomocy w II kwartale 2019 r. skorzystało 614 osób do 30 roku życia i było to o 63 osoby mniej niż przed rokiem (o 9,3%).
- W II kwartale 2019 r. szkolenia rozpoczęło 76 młodych bezrobotnych, w tym 45 osób w ramach bonu szkoleniowego. W porównaniu do II kwartału 2018 r. zainteresowanie szkoleniami wśród osób młodych zmniejszyło o 33,3%, a w przypadku osób korzystających z bonu szkoleniowego o 16,7%.
- Do prac społecznie użytecznych skierowano w II kwartale br. 6 osób do 30 roku życia (o 13 mniej niż przed rokiem).
- Generalnie, w II kwartale 2019 r. zmniejszyła się liczba bezrobotnych korzystających z usług powiatowych urzędów pracy. Również liczba osób młodych rejestrujących się w PUP i opuszczających ewidencję urzędów pracy była mniejsza. W porównaniu do II kwartału 2018 r. wyrejestrowanych zostało mniej o 935 bezrobotnych do 30. roku życia, tj. o 15,4%, co związane było ze spadkiem liczby osób młodych podejmujących zatrudnienie o 18,9%, a także liczby osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy o 14,8%.

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w II kwartale 2019 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

MIEJSCA PRACY NA PODLASKIM RYNKU PRACY

- Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w II kwartale 2019 r. do dyspozycji 6761 ofert pracy, tj. o 2285 (o 25,3%) ofert mniej niż w analogicznym okresie 2018 roku.
- Z ogólnej liczby ofert pracy liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w II kwartale 2019 r. wyniosła 5734 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2018 roku zmniejszyła się o 2000, czyli o 25,9%.
- Pracodawcy zgłosili również 1027 miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 958 miejsc stażu, 64 miejsca pracy społecznie użytecznej oraz 5 miejsc przygotowania zawodowego dorosłych), tj. o 285 (o 21,7%) mniej niż w analogicznym okresie 2018 r. Oferty stażu stanowiły 93,3% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w II kwartale 2019 r.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2019		
	Ogółem	I kwartał	II kwartał
Wskaźniki produktu			
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	687	435	252
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	31	19	12
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	1964	1218	746
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	23	5	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W II kwartale 2019 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 746 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Wśród nich 33,8% to osoby młode długotrwale bezrobotne. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 18 osób młodych.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2019		
	Ogółem	I kwartał	II kwartał
Wskaźniki produktu			
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	4	0	4
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	132	52	80
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	38	0	38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W II kwartale 2019 r. kontynuowane były projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 80 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia, w tym 4 osobom młodym z niepełnosprawnościami. W omawianym okresie 38 uczestników uzyskało kwalifikacje zawodowe. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku